

Szerkesztőség:

Arad, Acsev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre	840 Le
Fél évre	420 Le
Negyed évre	210 Le
Havonta	70 Le

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Magyar színházak tragédiája.

Az új színház törvény el-sorvasztja az erdélyi magyar színjátszást.

(Cluj—Kolozsvár, január 19.) A parlament holnapi megnyitása után elsősorban négy törvényjavaslat kerül tárgyalás alá: a választói reform, kultusztörvény, szesz törvény és a színházokról szóló törvény. Erdély magyarságát különösen a kultusz- és a színház törvény érdekli közelebbről. Tudósítónk ma felkereste a Kolozsváron tartózkodó Lepadatu kultuszminisztert, aki a következőket mondotta a színházügyi javaslatról:

— Lehetséges, hogy még e héten, de a jövő hét folyamán feltétlenül a parlament elé kerül a színházokról szóló törvényjavaslat. A kisebbségi színházakra vonatkozólag fontos újítása lesz a javaslatnak, hogy eltér az eddig divatos kerületi beosztások rendszerétől és figyelmen kívül hagyja a koncessziók számának maximálását is. A javaslat szerint minden román állampolgár, aki kellő személyi és anyagi garanciát nyújt arra, hogy tényleg művészetet fog nyújtani és megfelel a törvényes követelményeknek, koncessziót kaphat. A színészek szociális helyzetének biztosításáról külön gondoskodás történik.

Eddig tart a miniszter nyilatkozata, de a párszavas nyilatkozat mögött, a magyar színjátszás tragédiája húzódik meg. Ugyanis gyakorta bebizonyult, hogy a magyar színigazgatók a kerületi rend szer nélkül nem boldogulnak, mert a színigazgatók egymásközi marakodásának kiküszöbölésére, másrészt a racionális számítás megejthetősége csak ez az egyetlen mód van. Ezek után önként felvetődik a kérdés, milyen lesz az erdélyi magyar színházak helyzete az új törvény szerint. Eddig nyolc színház kerülete volt Erdélynek, most a színház kerületek határai leomlanak, mindenki kaphat koncessziót, minden színigazgató ott játszik, ahol akar, csak a rendőrhatalóságok engedélyét kell megszereznie. A törvényjavaslat idevonatkozó rendelkezéseinek úgy látszik az a célja, hogy ilyenformán végzetes sebet kapjon az erdélyi magyar színjátszás. Illetékes helyen úgy értesültünk, hogy a törvény egyebekben fenntartja az összes megszorító intézkedéseket, amelyek eddig is fojtogatták a magyar színigazgatókat. Megmarad a 16 százalékos adó, de ha a színház tagjai közül több, mint 6 százalék idegen állampolgár, akkor az adó 32 százalék.

Minden társulat köteles évenként négy román darabot előadni. A színházak cenzura alá esnek. A román társulatok a színházakat felszerelésükkel együtt korlátlanul használhatják. Román vendégszínház esetén a terem, a fűtési és világítási költség, valamint a technikai személyzet fizetése a magyar színház igazgatóját terhelik. Ez a hihetetlenül hangzó kötelezettség alkalmas arra, hogy csődbe juttassa az erdélyi magyar színészetet, mint azt a nagyváradi színház példája is mutatja.

Az idegen állampolgárok vendégszerpkése a törvény életbe léptetése után nemcsak a szépművészeti inspektorátustól és a sziguranctól, hanem a külügyminiszeriumtól is függ, amely letilthatja a vizumot. Az új törvény szabályozni fogja a színészek szociális helyzetét is. Megmarad a kauciórendszer, a szerződéshez igazgató engedélyét bevonják, a szerződéshez színész Erdély területén nem kaphat többé szerződést.

nők, Pesthy Pál igazságügyminiszter, Rakovszky Iván belügyminiszter és Szcitovszky rövid tanácskozás után teljesíthetetlennek jelentették ki Vázsonyi kívánságát, mire a helyzet teljesen felborult.

Az ellenzék nem engedte Bethlent szóhoz.

Szcitovszky negyed egykor nyitotta meg az ülést és elnöki enunciaciójában kijelentette, hogy Trianon óta nem nehezedett ekkora csapás Magyarországra, mint a frankhamisítás. Kéri a nemzetgyűlés minden tagját, viselkedjék a komoly helyzethez méltóan és elfogultság nélkül ítélje meg a helyzetet, amit a kormány szintén megtesz. Bethlen emelkedett ezután szólásra, azonban még egy egyetlen szót sem szólhatott, amikor az ellenzék már óriási ordításban tört ki. A miniszterelnök tíz percen keresztül hiába kísérletezett, hogy szóhoz juthasson, mert a lármát és az ordítást, amelyben a szociáldemokraták vezetnek, — olyan nagy — hogy egy szavát sem hallták. Közbeiktatások hangzanak el:

— Üljön le! Lemondani!

Szcitovszky hasztalan rázta a csengőt, a lármát állandóan fokozódott és végül is kénytelen volt az ülést felfüggeszteni.

Bethlen erős kezét igér.

Szünet után Bethlen végre megkezdte a beszédét, amelyet most már csendesen hallgatnak. Kijelentette, hogy a frankhamisítási ügy részleteiről nem nyilatkozhatik, mert az ügy még vizsgálat alatt áll. Mégis azonban tájékoztatni kívánja a nemzetgyűlést a kormány felfogásáról. Hangsúlyozza, hogy a kormány el van szánva a vizsgálat könyörtelen lefolytatására minden tekintet nélkül a személyekre, hogy az ügyre világosságot deríthessen. A kormánypárton és a jobboldalon taps fogadja a miniszterelnök szavait, az ellenzék azonban állandóan zavargja.

— Amennyiben felelős ebben az ügyben a kormány, — mondotta — kijelenthetem, hogy ezentul is a legnagyobb energiával igyekszem az ügy felderítésén. Ettől az elhatározásomtól semmi sem tántoríthat el. De nemcsak az ügyre, hanem a háttérre is világosságot akarok deríteni. Egyesek szerint titkos hatalmak kötik meg a nyomozó hatóságok kezét, a másik oldalon pedig azt állítják, hogy ilyen titkos erők nincsenek. Minden ilyen rágalmat a leghatározottabban vissza kell utasítanom. Hiszen az egész ország érdeke az ügy felderítése és hogy végre hulljon le a titkos álarc. (Helyes-

Bethlen hadat izen a titkos hatalmaknak.

A magyar nemzetgyűlés mai ülésén a magyar miniszterelnök nyilatkozott a frankhamisítási botrányról. — Az ellenzék jó darabig nem engedte szóhoz a miniszterelnököt. — Bethlen kiméretlen szigort ígér a bűnösökkel szemben.

(Budapest, január 19.) A nemzetgyűlés karácsonyi szünete a mai nappal ért véget és ennek az ülésnek a napirendjén szerepelt elsősorban az 1925—1926. évi költségvetés folytatolagos tárgyalása. A mai ülés iránt hihetetlen arányú érdeklődés nyilvánult meg, de nem a költségvetés ügye miatt, hanem azért, mert a mai ülésen került sor a frankhamisítási ügy politikumának megvitatására. A parlament háznagyi hivatalát valószínűleg ostrom alatt tartották azok, akik a mai ülésre jegyet kértek. Tekintettel azonban arra, hogy a parlament első és második emeletén együttvéve körülbelül ötszáz férőhely van, — beleértve

ebbe az állóhelyeket is — a parlament háznagyi hivatala nem tudott a kéréseknek eleget tenni. Különben már szombaton tiszszerezen tuljegyezték a helyeket. A háznagyi hivatal ajtajára kifüggesztették a táblát: „a keddi ülésre az összes karzati jegyek elfogytak.” A budapesti diplomáciai kar is igen nagy számmal kért jegyet. A háznagyi hivatal tegnap telefonon kérte fel a rendőrkapitányságot, hogy az ülésre háromszoros kirendeltséget küldjön a parlament elé. A háznagyi hivatal egyben azt a kívánságát is közölte, hogy a rendőrség akadályozzon meg az Országház-téren mindennemű csoportosulást.

Interpellációk tömege.

A frank-ügyben a mai ülésre számos interpellációt jegyeztek be. Dr. Vázsonyi Vilmos kimerítő tájékoztatást kér a főszereplőkről, a frankhamisítással kapcsolatban elkövetett mulasztásokról és biztosítékokat követel arra vonatkozóan, hogy a bünyvet nyilvános főtárgyaláson tárgyalják le. Hegy-megi Kiss Pál az Albrecht-akció-

ról, a mulasztásokról és a parlamenti vizsgálóbizottságra vonatkozóan jegyeztet be interpellációt. Rupprecht Rezső átmeneti kormány kinevezését követeli, amely az új választások megejteséről gondoskodnék és kívánja a kivételes hatalom visszavonását. Farkas István szociáldemokrata parlamenti bizottság kiküldetését követeli.

Bethlen elutasította az ellenzék követelését.

A nemzetgyűlés ülését csak negyed egykor nyitották meg, de már délelőtt 10 órakor a folyosókon még sohasem látott nagy tömeg hullámozott, a mely izgatott hangulatban tárgyalta a frankhamisítás ügyét. Fél 11 órakor Szcitovszky Béla, a nemzetgyűlés elnöke és Zsitvay Tibor al-elnök ismét tanácskozára ülték össze a radikális ellenzék vezéreivel, mert Bethlen miniszterelnök az utolsó pillanatokban is hajlandó volt újabb engedményeket adni, csak hogy a parlament ülésének méltóságát megóvja. Szcitovszky az értekezleten kifejtette, hogy

Bethlen hajlandó belemenni abba, hogy egy kiküldendő pártközi bizottság az első bírói ítélet után beletekinthessen a frankhamisítás ügyének aktáiba. Az ellenzék ezt nem fogadta el, mire Szcitovszky már csak arra kérte a jelenlevőket, hogy biztosítsák a miniszterelnök beszédének nyugodt lefolyását és ebben az esetben ő is biztosítja a többiek nyugodt felszólalását. Vázsonyi Vilmos dr. közbevető indítványt terjesztett elő, hogy készíttessenek másolatot a bírósági iratokról, amelyeket bocsássanak a pártközi bizottság rendelkezésére. Bethlen miniszterel-

és és taps a jobboldalon, zaj az ellenzéken.) Vessék le végre az arcot az igazi titkos hatalmak és rágalmozók! Az ellenzéken a zaj folyton emelkedik és az elnök többeket rendreutasít.) Sokan kételkednek a kormány tagjainak és funkcionáriusainak jóhiszeműségében. Most nagy szembesítés előtt állunk, aminek nincs is semmi akadálya. Az az állítás, hogy a kormány keze megvan kötve, hazugság. A kezünk szabad, s megmutatom, hogy a nyomozásban és

A futárutlevél és Jankovich.

Ezután a miniszterelnök elmondta, hogyan juthattak Jankovichék futárutlevél birtokába. Létézik alkalmi és rendes futár. Az ország pénzügyi nehézsége miatt nem tud elegendő hivatalos futárt tartani és ezért igen sok ad hoc tanácskozással, konferenciával alkalmi futárokat küldenek ki, akiket az egyes szakminiszteriumok javasolnak. Így juthatott Jankovich is futárutlevélhez. A miniszterelnök beszédének további részét is gyakran zavarta meg a radikális ellenzék közbeszólásai-val.

Két szabadsághelyezés.

A frankhamisítás ügyében tartottatott Szörtsey József kormányfőtanácsos fivérét, Szörtsey Istvánt — mint jelentették annak idején, — Clujon letartóztatták a román hatóságok, mert azzal gyanúsították, hogy része van a frankhamisításban és ő volt megbízva azzal, hogy Romániában helyezzen el hamis francia bankjegyeket. Szörtseyt toloncuton szállították a magyar határra és ott átadták a magyar határrendőrségnek, amely először Debrecenbe vitte, majd Budapestre hozta fel. Kihallgatása során azonban kiderült, hogy semmi köze és része a frankhamisításban, mire a rendőrség tegnap szabadságra helyezte. Ugyancsak szabadságra helyezték tegnap dr. Ferdinándy Lászlót is, aki Rába Dezső mellett herceg Windischgrätz Lajos másodtitkára volt, de a herceg szolgálatából már nyolc hónappal ezelőtt kilépett. Windischgrätzet is kihallgatták tegnap, aki Ferdinándyra nézve kedvezően vallott.

A püspöki eskü.

A Matin szerint Jankovich Magyarán tett vallomásaiban elmondotta, hogy Windischgrätz herceg több mint egy éve foglalkozott a bankhamisítás kérdésével. Neki azt mondotta a herceg, hogy hármtíz-negyven millió francia frankra van szüksége, még pedig azért, hogy a cseh választásokat irányíthassa. Részletesen kitért az eskütétel kérdésére is és ugyanolyan értelemben vallottak Mankovich és Marsovszky György is a hollandi vizsgálóbíró előtt, hogy Zadravetz István tábori püspök vette ki belőlük az esküt.

A titokzatos Ilona.

A csehszlovák rendőrség élenken kutatott egy titokzatos Ilona nevű nő után, aki Budapestről sürgönyözött Jankovich csehszlovákiai szállására. A sürgöny szövege csak ennyi volt: „Mi van? Nagyon szorhó vagyok. Ilona.” Maga Erényi Ulmann Karolyné, — akitől szintén említést tesz a naplójában Jankovich — oldotta meg

a megbűntetésben elmerülő ügylet ad finem. Biztosíthatom a nemzetgyűlést és a közvéleményt, hogy a hatalom a kormány kezében lesz, bármely oldalról is kísérleteznek áskálódásokkal és rosszindulatokkal, mert ez rajtunk és erős akaratonkon megtörik. (A jobboldal és az egységspárt felállva tapsol, a szociálisták zajonganak. Számos rendreutasítás a baloldalon.) Ugy érzem, hogy amíg ezen az uton haladok, addig az egész ország mögöttem lesz.

a problémát, mert elárulta, hogy Jankovich nem annyira őt látogatta Nádor-uccal lakásán, hanem inkább a húgát, Ilonát, aki Sümeg Ernő földbirtokos felesége, született Grünwald Ilona. Sümegné Grünwald Emil budapesti bankár nővére, aki többször rándult fel a Komárom mellett levő Ögyalláról budapesti testvérét látogatására.

Estély az árvizkárosokért

Az aradmegyei árvizkárosultak javára a kultúrpalotában rendezendő nagy estély főrendező-bizottsága ma délután tartott ülésén összeállította annak a bizottságnak a névsorát, amely az estély elszámolását fogja felülvizsgálni. A számadások ellenőrzésére Adam György, Haralamb Henry, Hargitay Bertalan és Weissenbürgér Nándor vezérigazgatókat kéri föl. A mai ülésen már kezdett kibontakozni az estély műsorának szervezése. Rendkívül hívós, művészi változatos és érdekes lesz az estély műsora, amely a legelővábbesebb művészi szórakozást nyújtja majd az estély közönségének. A siker érdekében egyébként nagyszabású tervek készítésével határozta el ma a főrendező-bizottság, amely szerdán délután hat órakor újból ülést tart a kultúrpalotában. Nagyon fontos, hogy ezen az ülésen a főrendező-bizottság valamennyi tagja jelen legyen, mert valóban nagyszabású dolgot csak akkor tudnak produkálni, ha az előkészítésben mindenki vállalja a munkát.

Nem fizetik a nyugdíjasokat.

(Panaszok levél.) A resicai adóhivatal új főnöke igen kellemetlen helyzetbe hozta az állami nyugdíjasait, mert ebben a hónapban nem folyósította számukra illetményeiket. Ezt azzal indokolta, hogy negyven-ötven százalékkal emelik a nyugdíjakat, de az erre vonatkozó rendelkezést még nem kapta kézhez és mindaddig, amíg a rendelet meg nem érkezik, nem is fizeti ki a régi nyugdíjakat sem. Ezzel szemben a boksányi adóhivatal kifizette a régi illetményeket azzal, hogy az emelés következtében előálló különbözetet majd a rendelet megérkezése után fizetik ki. A resicai adóhivatalnak is így kellene cselekedni, mert télvis idején nem lehet egy nyugdíjast sem egyetlen bani nélkül hagyni.

O Magyar csapat külföldi győzelme. Budapestről táviratozzák: A portugáliai turán levő Szombathelyi Athletikai Klub Madeira szigetén az Unio csapatát 2:1 arányban verte meg, a Maritimo-val pedig 2:2, eldöntetlen arányban végzett.

Beterjeszti a kormány a választói törvényt.

(Bucuresti, január 19.) A kormány tagjai ma délelőtt a gyengekedő Constantinescu földművelésügyi miniszter lakásán, Brailanu Jonel elnöklésével minisztertanácsot tartottak. A miniszterelnök részletes expozét tartott az ország kül- és belpolitikai helyzetéről, majd ismertette a holnap megnyíló parlament munkaprogramját. Elhatározta a minisztertanács, hogy a választójogi reformról szóló törvényjavaslatot, közvetlenül a parlament megnyitása után, a választójogi bizottság elé terjeszti és miután az letárgyalta, nyilvános vita alá bocsátja. Megállapodott a minisztertanács abban, hogy a szenátus ülésének megnyitása után, azonnal a kultusztervénv tárgyalást tűzik napirendre.

Rendkívüli akadályokba ütközik a közlekedés.

Hőfűvás, orkán, árvíz nehezíti a vasúti forgalmat.

(Bucuresti, január 19.) A vasúti forgalomban, különösen a régi királyság területén, még mindig nagy fennakadást okoz a hőfűvás. Braila megyében fél méter magas a hó, több falu el van vágva a külvilágtól. A hőfűvás nyomán több közútságon farkascsoordák jelentek meg. A Prahova völgyében nagy pusztítást okozott a hőfűvás, amely számos telefon- és

távíróvonalat megrongált. A főváros floresti-i villanytelepének több oszlopát kidöntötte az orkán. Ploestiben árvíz pusztít, amely a csatornázatlan városban nagy károkat okozott. A közlekedés rendkívüli akadályokba ütközik. A hatóságok katonai osztagokat küldtek ki a mentési munkálatok elvégzésére.

Arad polgársága intézi a város ügyeit.

A községtanács kinevezésére csak akkor tesz előterjesztést a város, ha rövidesen nem tartják meg a községi választásokat. — A szakbizottságok újalakításával vonják be a polgárság képviselőit a városi dolgok irányításába.

(Salát tudósítónktól.) Mindjobban érzi a város vezetősége annak a helyzetnek a fontosságát, a melyet a közigazgatási törvény életbeléptetése teremtett azáltal, hogy mellőzték az új közigazgatási rendszer alapját képező község- és városi tanácsok megválasztását. A város nagyarányú dolgait nem akarják elővenni mindaddig, míg a polgárság képviselői nem szólhatnak bele a közügyek intézésébe, pedig számos városi kérdés megoldását sürgeti a közérdeke. A vezetőség előbb úgy tervezte, hogy a belügyminisztériumtól kérni fogja az ideiglenes község- és városi tanács kinevezését, ami által a polgárság néhány vezető embere — ha kinevezés után jutna is be a község- és városi tanácsba — mégis részt vehetne a felelősségben a városi tisztviselőkkel, akik egymagukban nem akarják vállalni évtizedekre kiható fontosságú ügyek elintézését annál kevésbé, mert az új közigazgatási törvény szerint az osztályfőnökök anyagi garanciával is tartoznak az általuk intézett ügyekért. A község- és városi tanácsok kinevezése dolgában azonban most a város vezetősége megváltoztatta álláspontját. Utabban ugyanis ismét szó van arról, hogy a kormány előbb tartja meg a községi és megyei választásokat és csak azután lesznek a parlamenti választások. Amennyiben pedig a községi választások közül megtartására kilitás van, nem akarja a város vezetősége rövid átmenetre kinevezettni a község- és városi tanácsot, hanem ezt az átmenetet úgy oldja meg, hogy a szakbizottságok megalakításával vonja be a polgárság képviselőit a városi ügyek intézésének irányításába és a felelősségben való osz-

tozásra. — Olariu István városi vezérbíró a főpolgármesterrel folytatott megbeszélések alapján ma felhívta a városi szolgálati ágak osztályfőnökeit, tegyenek előterjesztést arra nézve, hogy a vezetésük alatt álló szolgálat körébe tartozó szakbizottságokban kiknek közreműködését tartják a város érdekében szükségesnek.

Kobu János dr. főpolgármester hangsúlyozza a szakbizottságok megalakításánál, hogy a község- és városi tanács megalakításáig is együtt akart dolgozni a város közönségével s ezért úgy igyekeznek megalakítani ezeket a szakbizottságokat, hogy a város polgárságának minden rétegéből jussanak be azokba olyanok, akik képességek és a polgárság részéről élvezett népszerűségük révén arra méltók és hivatottak. Ertesztésünk szerint a következő szakbizottságok újalakításáról van szó: gazdasági, pénzügyi, kulturális, városépítő, színházi, műszaki, építkezési és egészségügyi bizottságok. Amint az osztályfőnökök betérjesztik javaslatukat, a főpolgármester a javaslatba hozott közéleti férfiakat felkéri a szakbizottságokban való részvételre. Amennyire helyesséssel fogadja a polgárság a város vezetőségének ezt az elhatározását, a mely az átmeneti időre is befolyást kíván biztosítani a polgárságnak a városi adminisztráció intézésébe és amennyire készségesen el kell fogadnia ezt a megbi- zatást a városát szerető minden polgárnak, annyira áll azonban az is, hogy ezeknek a kinevezéseknek csak akkor lehet jelentőségük és csak akkor lehet kellenek közme- nyugtást, ha a szakbizottságokat a város lakosságának arányos figyelembevételével alakítják meg és ha a megalakított szakbizottságok véleményét a város vezetősége majdan el is fo- gadja.

Délelőtti tárgyalás az aradi törvényszék.

Miniszteri rendelet visszaállította a régi rendet.

(Saját tudósítónktól.) Ma délelőtti távirat érkezett az aradi törvényszékhez: az igazságügyminisztérium a törvényszék felterjesztésére visszaállította a délelőtti tárgyalási órát. A hír nemcsak a bírák és ügyvédek, hanem a közönség körében is teljes meglepetést keltett, mert mindenki számára egyformán terhes és kellemetlen volt a délutáni hivatalos óra. Az aradi törvényszék — mint arról az Aradi Közlöny beszámolt — az elmúlt napokban újlag kérte a minisztériumot a régi rend visszaállítására, amely ma aztán meg is történt. Dr. Barabás Sever törvényszéki elnök körrendeletben közölte a miniszteri táviratot, amely szerint holnap reggeltől a hivatalos órák 8—2-ig lesznek, míg a tárgyalások reggel 9 órakor kezdődnek. Abban az esetben, ha délután két óráig nem sikerül befejezni egy ügy tárgyalását, azt délután kell folytatni. Az eddig délutánra kitűzött tárgyalások terminusa nem változik, de új kitűzések ezentúl délelőtti időre történnek. Így néhány napig még délután tárgyalnak, a hivatalos órák azonban ennek dacára, délelőtti lesznek. — A miniszteri távirat az ügyességre is vonatkozik, ahol azonban az eddig kiadott délutáni idézések szintén érvényben maradnak.

Meggyilkolt

és kirabolt testvérpár.

Borzalmas rablógyilkosság a reggélben. — Három millió lej értékét vitték el a gyilkosok.

(Pitești, január 19.) Borzalmas rablógyilkosságnak esett áldozatul az elmúlt éjjel két dúsgazdag öreg testvér, akiket ma reggel szétzúzott koponyával, összeszurkálva találtak Catargiu-uccai lakásukban. A gyilkosságot a két testvér öccse, Ghica Vasiliu fedezte fel, aki ma reggel felkereste Vasiliu magánzót és annak nővérét, Vasiliu Ghica a bezárt ajtót gyanusnak találta és az előhívott rendőrökkel együtt behatolt a lakásba, ahol iszonyu kép tárult eléjük. Az öreg Vasiliu összeeszuozott koponyával feküdt hálószobájának ajtajában, míg tőle pár lépésnyire nővérének összeszurkált holttestét találták meg. A szerencsétlen idős hölgynek a torkát metszette ketté egy borzalmas vágás és amikor a rendőrök a szobába léptek, egy kutya éppen a halott nő torkát marcangolta. A nyomozás megállapította, hogy a rablógyilkosságot többben és előre megfontolt szándékkal követték el. A gyilkosok valószínűleg még nappal elrejtőztek az épületben és éjjel álmukban lepték meg a két testvért, akik közül a férfi egy darabig dulakodott gyilkosaival és valószínűleg menekülés közben érte a halálos döfés. A gyilkosok a borzalmas bűn elkövetése után feltörték a székrenyeket és a lakásból minden értékes dolgot elvittek. A Vasiliu testvérek dúsgazdagok voltak és minden vagyonukat lakásukon tartották. A vizsgálat megállapította, hogy a rablógyil-

kosok közel 3 millió értékű ékszereket, arany- és ezüstműveket, régiségeket és értékpapírokat

raboltak el. A pitești-i rendőrség nagy apparátussal nyomoz a gyilkosok után.

Arad segítőkeze Blaha Lujzának.

Amikor Aradról kapott segílyt a magyar nemzet nyomorgó csalóánya. — Érdekes levélváltás a most elhunyt nagy magyar művész és Aradváros akkori főispánja között.

(Saját tudósítónktól.) A világháború utolsó éve dult, végső nekifutással, utolsó falat kenyérrel és 1918. koraószén a parlament maradt ugarok felől vihogva kacagott ránk a Nyomor. Ebben a keserű, kétségbeesett időben megdöbbant Aradon egy csodálatos melegségű szív: Barabás Béla dr. akkori főispán levelet írt a nagy vérzivatarban szinte-szinte elfelejtett Blaha Lujzának és a könyörület, a barátság husz darab ötvenesével örömet küldött a halhatatlan Nagyasszony hideg lakásába, üres kamrájába. Barabás Béla dr. megőrizte a kiüldeményt kísérő levélnek a kópiáját, amelyben profeciált is a valószínű, mire megtelepednek e sorok, Blaha Lujza Nagyasszony „koporsójának fedelét szárnyaló szavak, megható nekrológok feszegetik és rengeteg koszorú, drága szalagok alatt roskadozó kocsi” után száz- és százezer könnyes szempár kíséri utolsó útjára a legcsodálatosabb, legigazibb Finom Rózsát.

A Felebaráti kéz Blaha Lujzának.

Méltóságos Asszonyom! Van nekem egy feljegyzési könyvem, amely nyilvántartja, hogy az év melyik napján, milyen nevezetesebb esemény történt. Szeptember 5-ére ez van bejegyezve: „Lajos fiam született”. Akkor boldog nap, ma fájó emlék, mert régen el is temettem. E feljegyzés után rögtön egy másik is olvasható ugyancsak a szeptember 5-iki lapon: „Blaha Lujza született”. Az évet nem írom ide, mert az asszonyok már negyvenen innen sem veszik szívesen, ha éveik számát látják, vagy hallják.

Ezt a két feljegyzést nézem, nézem, könnyes szemekkel nézem. De könnyeim már nem a boldog halottat siratom, hanem az élő boldogtalanságra gondolok. Szegény megboldogult Lajos fiam egynehányszor jóízűen és pajzán örmémmel élvezte Blaháné felejtethetetlen művészetét és így tudtam elem a kérdés, vajon az, aki egykoron szép dalaival magával ragadta érzéseinket s egy egész nemzet magyarrá erősödésének varázsló művésze volt, vajon az a Blaháné most mit csinál, hogy néz a rideg ősz, meg a hideg tél elé, van-e tüzelője. Van itt Aradon, sok-sok dicsőségünk egyik színterén egy „Felebaráti kéz” neve alatt szabad rendelkezésemre álló alap. Tehetős, jószívű emberek feleslegükből küldik hozzám a pénzt helybeli anyagi közelmek enyhítésére. Senkisé fog megharagudni, ha egy csipetnyit elveszek e tömegből s ime 1000 koronát küldök fára, szénre. A pénzt nem küldöm egy darabban, mert a szemfüles személyzet mindjárt ráveti magát a nagy bankóra, hanem 20 db. ötvenest csatolok, hogy tovább tartson. Ne vegye rossz néven tőlem e szerénytelen séget, mert hiszen nem a magam konyhájától vontam el. És ha nem haragszik meg, hát máskor is fo-

gok róla gondoskodni, hogy egy kis pénz álljon a házhöz.

Méltóságos Asszonyom! Mi magyarok szónokolni, jubilálni, innepelni és temetni szépen tudunk. Mert ez csak néhány óránkba és kevés pénzünkbe kerül. És elhiheti nekem, Méltóságos Asszonyom, hogy ha majd akkor, ha valamikor, amikor a „nemzet csalóánya” örökre elnémul, milyen megható szép nekrológok lesznek az összes újságokban, milyen szárnyaló szavak fogják feszegetni a koporsó fedelét, milyen rengeteg koszorú és drága szalagok alatt fog roskadozni néhány külön kocsi és milyen gyönyörű temetés lesz az — no majd meglátja... Ezt azért hoztam elő, mert szeretném az országba szerete kiáltani: Ti emberek! Ne tartogassátok a pénzeket öles koszorúra, aranyfelirásos szalagokra, pompás temetésre, hanem adjátok át ezeknek az árát az élőknek, hogy szűköss nyugdíja megszaporodjék s öreg napjainak súlyos gondjai megkevesedjenek. Pénzeket még kamatozni is fog, az ő arany-szívének hálájá-
val.

Feleségemmel együtt szeretettel üdvözlölközök. Kezeit csókolja, régi készséges hive: dr. Barabás Béla, Arad sz. kir. város főispánja.

A művész köszönete.

Barabás Béla levelére már szeptember 20-án megjött Aradra Blaha Lujza válasza, amelyben keresetlen szavakkal köszönte meg az adományt.

Méltóságos Uram! Még ma sem tudok nagy meglepetésemből felocsúdni. Hát lehetséges az, hogy a mai világháborús esztendőben valaki még reám is gondol? Hálás szívvel köszönöm nagy jószágát, a születésnapjaim ajándékát, de hát nem tudom, hogy tiszta lelkiismerettel elfogadhatom-e, bizonyára vannak ott helyben az odavalók, akik nélkülöznek, küzdenek a létért és várják a segítséget. Világért sem akarom, hogy énmiattam valaki a rövidebbet huzzza és bárki is elmondhassa, hogy megkárosítottam, mert hát vannak ám minden embernek irigyei. Én csak megélek nagyon szerényen az örökös tagsági fizetésemből, bizony nagyon óvatosan kell beosztanom ebben a rettenetes drágaságban, szinte beleőrül az ember a gondolkodásba. Hozzá már négy éve betegeskedem, nem vagyok képes megkeresni a fizetésemhez való pótlékot, amire bizony nagy szükségem lett volna. Jótékonyságot nem gyakorolhatok, ami nekem végtelenül rosszul esett. Egész életemben azon voltam, hogy a szegény szenvedőknek könnyeit felszársítam s most itt állok telítetlenül, idegeim tönkrementek, nem is hiszem, hogy valaha még színpadra léphetek.

Még egyszer kimondhatatlanul köszönöm náratlan jószágát

és bocsánatot kérek hosszú levélem és rossz írásom miatt. Na, nem mondom, hogy az öregségtől reszket a kezem. Isten mentsen! Az idegességtől vezetem oly nehezen a tollat. Ha nagy elfoglaltsága megengedi, szabad egy pár sor választ kérni levelemre. Ezt azt írást pedig nagyon kérem, dobja a tűzbe, senki se lássa, hogy valaha panaszkodtam. A Méltóságos Asszonyomnak kérem üdvözlőmet átadni. Maradok Méltóságos Uram kiváló tisztelője, régi jó hive Splényiné Blaha Lujza.

Barabás Béla megkapta a levelet, amelyet azonban nem dobott a tűzbe, hanem eltette kegyelettel relikviái közé. Blaha Lujza életében ezt a levelet féltékenyen őrizte a kíváncsi szemek elől s csak most, amikor már az örök éjszaka borult a nagy magyar művészre, kerül a napvilágra a kedves levél.

Kacagás, öröm, béke.

Barabás Béla azonban éppen abban az időben nagyon el volt foglalva hivatalos teendőivel és bizony nem volt ideje válaszolni a levélre, mire már szeptember 26-án befutott az újabb írás.

Édes, jó Méltóságos Uram! A várvavárt választ levelemre még nem kaptam meg. Én Istentem, talán csak nem sértettem meg valamivel? Nagyon szépen kérem, írja meg, miben hibáztam. Szídjón le jól, ha megérdemelttem, csak ne nehezeltelen. Beteg, ideges asszony, vagyok s most az a gondolat, hogy magamra haragítottam, még betegbő tesz. Jaj nekem, ugyan mit vétettem, mert úgy érzem, hogy valamiért neheztem. Ugy-e igazam van? Petőfi azt mondja egy versében:

Néztek el, ha hibáztam,
Nem is tudom, mit csináltam.

En sem tudom, hogy mit csináltam, mondja meg kérem és nyugtassa meg az Ön hálás, jó hívé: Blaha Lujzát.

Erre a levélre már sietve válaszolt Barabás és megnyugtatta a művészt, hogy csak nagy elfoglaltsága volt hallgatásának oka.

Blaha Lujzát megörvendeztet-
te a főispáni levél, így felelt arra:

Édes jó Méltóságos Uram! Az Isten áldja meg azért a jó kedélyéért, úgy felvidított, úgy megkacagtatott, pedig mostanában inkább csepegőre áll az ereszalja, már egy hét óta betegeskedem, azért is késtem levelemmel.

Most már teljesen megnyugodtam, nem haragszik reám, ez a fő. Ne féljen Édes Méltóságos Uram, nem fogom én zaklatni leveleimmel, de hát ezt a dolgot tisztába kellett hoznom.

Tartsa meg a jó Isten erőben, egészségben, meg azt a drága aranyos kedélyét. Üdvözlőmet küldi az Ön hálás kiváló tisztelője

Budapest, 1918. október 7-én

Splényiné Blaha Lujza.

— Cáfolják az igazságügyminiszter súlyos betegségét. Bucurestiből jelentik: A Viitorul megcáfolja Marzescu igazságügyi miniszter egészségügyi állapotáról elterjedt riasztó híreket. A lap szerint a tény csupán az, hogy az orvos-professzorok megvizsgálták az igazságügyminisztert, de haladékokat kértek véleményük nyilvánítására.

A titokzatos U. asszony.

Félórás beszélgetés Erényi Ullmann Károlynéval. — Akaratán kívül a világszenzáció közepébe került.

(Budapest, január 19.) Jules Sauveveinek, a Matin híres hírlapírójának agglitása valóban irigylésre méltó. Egyik nap Bordeaux-ban intervjuolta Károlyi József grófot, másnap már Hágában terem és ott minden újságíró elől elkaparintja Jankovich Arisztid naplójegyzeteit, amelynek intim feljegyzéseiből közöltünk részleteket. A naplójegyzet publikálása után, ahogy mondani és írni szokásos, az öt világrész figyelt fel a titokzatos U. asszony nevére. Ki ez az U. asszony, ki a rejtélyes detektívregényes romantikájú U. betű mögé húzódó asszony, aki egyszerre a világérdéklődés pergőtüzébe keveredett. Pedig mára kiderült, hogy szó sincs sejtélyes illatu brdoirról, a hol összeesküvő szavak izzanak. Egy véletlen, egy fatális véletlen keverte U. asszonyt az ügybe, a melyhez való kapcsolata ellen remegő orrcimpákkal, izgalommal fűtött szavakkal tiltakozik.

Régi pesti ház a Nádor-utca 14. Tágas lépcsőház, lift nincs, fehérre meszelt ajtók, régimódi kilincsek. Egy fiatal leány jön elém:

— Nem, nem. Ugyebár újságíró? Anyuka nem nyilatkozik. Az izgalmak egészen megviseltek. Szó sem lehet róla.

Es már jön is ki a hallba a mama. Erényi Ullmann Károlyné. Az U. asszony. Végigmér, gyorsan elmondja azt a pár szabadkozó szót, amiről az az érzésem, hogy már előre végiggondolta!

— Kérem, nagyon kínos nekem, hogy Jankovich ur naplójegyzeteivel kapcsolatban újságban nyilatkozzam. Egyébként az ügyvédem, Leitner dr. is azt tanácsolta, hogy hallgassak.

Szenvedélyes hangon beszél s ilyenkor kis piros rózsák fényesednek finom vonalú arcán. Nagy, sötét árnyalatu szemével végigjárt minden szót. Amikor egy-egy mondat véget ér, az elegáns szép asszony leereszti hangját s szemét végigjártatja a hall falaira függesztett rajzokon. Sok és jó grafika van itt.

Az első impresszió: U. asszony feltűnően szép. Finom, fehér arcából előtűnőkölnék a mélytűzű, beszédes fekete szemek, fölöttük a sűrű, hosszú fekete pillákkal. Nagyon szép vonalú orra energiát sugároz. Egyszerű házi ruhájáról ragyog az izlés. Tíz éve özvegy. Mellelte áll a leánya.

Hasonlít a mamájára, de a látogatóknak az az érzése, hogy testvérekkel, nem pedig anyával és leányával diskurál. Nem is kell bókólni, az özvegy észreveszi minöpregeket:

— Bizony, a nagyobbik leányom már elmult tizenhat éves.

Nehéz ezt elhinni, mert Ullmanné legfeljebb huszonnyolc évesnek látszik. De nemcsak nagyon vonzó exteriurjében, de modorában is ragyog a fiatalság minden bája. Amikor a leányával beszél az az érzésem, hogy a barátnőjéhez szólnak...

— Borzalmas és izléstelen. En mint U. asszony. Legalább írta volna ki a nevemet, de ezt a detektívregényszagú, hazug regényességi szerepet, hogy ennek a

frankhamisítási rémségnek az U. asszonya én legyek, hát ezt igazán nem vagyok hajlandó vállalni. Az uram meghalt tíz éve. Azóta két nagy leánnyal szerényen és visszavonultan élünk. Nem mondom, volt néha nálunk társaság, kis tea, jó barátokkal vacsora, megymás. Jankovich régebben gyakran járt hozzám, most már háromnegyed éve nem láttam. Régi családi barátság fűzött össze minket Jankovichékkal, akiknek Bagotán van a birtokuk. Nekünk Ógyallán van a földünk. Mi, szomszéd birtokosok összejártunk, de hisz ez természetes, ugyebár? Amíg feleségével együtt élt, mi is jártunk hozzájuk a Bajza-uccal lakásukba.

— De tiltakozni kell az ellen, hogy egy urasszonyt, aki védetlen, mert az ura tíz esztendeje meghalt, meghurcoljanak, csak azért, mert néhanapián estélyeket adott, ahol jóbarátait, csupa kifogástalan uriembert látott vendégül. Ez csak nem ok arra, hogy egy urasszonyt belemártogassanak a sárba. Mindenesetre megvan a véleményem Jankovich urról is, aki miközben bankóhamisítási szörnyűségeken törte a fejét, uriházakhoz jár látogatóba.

Kipróbáltan tiltakozik az ellen, hogy Windischgraetz, Nádosy és a botrány többi szereplőit ismerte volna. Vagy pedig fogalma lett volna arról, hogy frankhamisításra készülnek. Határozott hangon jelenti ki, hogy Hans Mayer Albrecht királyi herceg titkára és Jankovich Arisztid jóbarátságban soha nem voltak.

— Tudja kérem az úgy volt, hogy nálam estélyeimben találkozhattak. Az egyik jött, a másik ment... De az bizonyos, hogy én nem emlékszem arra, hogy valaha is három szót váltott volna egymással ez a két ember. Amikor a frankhamisítási botrány kiderült, nagy felháborodással tárgyaltam leányaimmal, hogy ez a Jankovich gyalázatos dolgot művelt, a mikor zsebében hamis frankokkal ur házába mert betolakodni. Előtte soha nem volt rokonszenves Jankovich.

Erényi Ullmann Károlyné még arra is hivatkozik, hogy elhunyt férjének neve garancia arra, hogy őneki fogalma sem volt arról, mit tervez Jankovich Arisztid. Szerényen, nagyon szerényen élnek, ezt hangsúlyozta többször, kijelentvén, hogy a birtok hozadékán túl más jövedelme nincs.

Két leányával, komornájával és két cselédjével lakik nagyon előkelően és nagyon finom izléssel berendezett nádor-uccai lakásában. Amikor kikísér, még ezeket jegyzi meg:

— Kérem, ha egy urasszony nem fogadhatja Jankovich Arisztidet, úgy senkit sem szabad fogadnia Magyarországon. Az én bűnöm pedig csak az, hogy ajtót nyitottam a naplójegyzeteket írogató frankhamisító előtt...

— Sándor Erzsé koncertjére két nappal előbb kezdik futni a Kulturpalota nagytermében.

Nagy sikkasztás a külügyminiszteriumban.

(Bucuresti, január 19.) A külügyminiszteriumban újabb sikkasztásnak jöttek a nyomára. A nyomozás szálat a könyvelési osztályhoz vezetnek. Az ügyben szenzációs letartóztatások várhatók.

Hogyan reagált a pesti tőzsde a frankügyre.

Néhány napos dollárhausse a budapesti pénzpiacon

(Budapest, január 19.) A frankhamisítás ügyének kipattanásával a budapesti tőzsde ismét megélt kült. Ismét a régi szép konjunktúrális napokra emlékeztettek a tőzsde termel és óriási hossz keletkezett — dollárban. Mindenki dollárt vett és az akció elnyomására maga a Nemzeti Bank is közbelépett, mely igen sok dollárcekket vetett piacra. A dollárkeresletre azután jelentkezett Lengyelor-

szág s a környező piacok s a dollár visszaesett. 500 millióra becsülik azt a kárt, amit a kis-spekuláció szenvedett a rosszul sikerült dollárjátékon. A frankügynek a tőzsdére való hatása azonban még mindig jelentkezik abban, hogy a külföldre utazó magyarok, hogy elkerüljék a külföldi határokon való esetleges vegzatúrát, külföldi valuták helyett hitellevelekkel utaznak külföldre.

SZÍNHÁZI MŰVELŐSÉG

Január 21.

Sándor Erzsé hangversenye.

Egy nap választ el bennünket attól a kétségkívül nagy művészi eseménytől, mely Sándor Erzsének, a budapesti Operaház világhíres művésznoijének fellépését jelenti. Sándor Erzsé nagyszerű hangja már maga is páratlan isteni adomány és jól tudjuk, hogy ehhez az istenadta tehetséghez még legalább ugyanilyen mértékben egy minden tekintetben precíz és vérszókig kidolgozott iskoláztatás járult. E mellett a művészno elsőrangú hangversenyének is, ugyanvira, hogy ezt a ritka speciális tehetséget a lapok kritikái is sokszor csodálták. A csütörtöki este a Kulturpalota nagyterme jól át lesz fűtve. Jegyek a Sándor hírlapíródban.

Sirota febr. 2. Jevy Oláhánál.

A színházi iroda hírei. Szerdén mutatja be a színtársulat Stolz Róbert nagyszerű operettjét, a Kis huncutot. A címszerepet Zilahy Irén játssza. A másik fő női szerep Betegh Bébiné, a népszerű művészno nek jutott. Az énekes férfi-szerepet Szűcs Lacinak osztotta ki az igazgatóság, míg a táncot és a komikumot Misoga László képviseli. Kivülük még Gömör Emma és Szabadkai Miklós, a közönség kedvencei jutottak hálas szerenhez. A rendezést Jakabffy főrendező vezzi és a zenekart Csányi Mátyás dirigálja. — A pénteki Liliomfi előadására, amely a vigjáték-ciklus első darabja, nagy lelkesedéssel készül a társulat. A darabban Betegh Bébi, Barna Anci, Gömör Emma, Fratta, Mészáros, Szűcs, Kassav és Szabadkai játszanak. — Szombat este fél 11 órai kezdettel a Miért jársz meztelenül? című pikáns francia bohózat van műsoron, amelyet nagyszabású pikáns kabaré követ. Ezt az előadást csak felnőttek nézhetik végig.

A színházi előadások naponta pontban 8 óra 15 perckor kezdődnek.

Műkedvelő-előadás Resicán.

A resitai műkedvelők kitűnően sikerült műkedvelő előadást rendeztek, amelyen Gárdonyi Géza „A bor” című életképe került színre. Az Oltemia nagyterme zsúfolásig megtelt közönséggel, amely szívesen és sokat tapsolt a kitűnő előadás szereplőinek. Nagy Erzsike, Tatár Erzsé, Kleck Klea, Papp Rózsika, Molnár Lajos, Ábrahám Sándor, Albert Károly, Fazekas Péter, Bán Andor, Bálint Mihály, Kosaras G. és Fehér Jenő valamennyien kiválóan játszották meg szerepeiket s jó összjátékuk teremtetette meg azt a kellemes hangulatot, amely jellemezte ezt a műkedvelőestélyt. A resitai református egyház műkedvelőinek estélyéből befolyó jövedelmet jótékony célra fordítják.

ROMOLLA

Megszökött egy aradi cukorkagyáros.

Félével ezelőtt lett inzovens Németh Sándor aradi cukorkagyáros. A hitelezőkkel sikerült negyvenszázalékban kiegyeznie s az első részletet most január 16-án kellett volna fizetnie, azonban egyik hitelező sem kapott semmit. Ma a hitelezők érdeklődni kezdtek és akkor kiderült, hogy Németh Sándor a feleségével együtt eltűnt Aradról. Az is kitűnődött, hogy Németh elutazása előtt eladta gyáranak egész berendezését, az üzleti felszerelést, összes áruát és a kintlevőségeit is behajtotta, a gyár és az üzlet kulcsait pedig elküldte ügyvédjének, dr. Bauer Félixnek. A hitelezők bünvádi följelentést tesznek a megszökött cukorkagyáros ellen.

Uj! Szabó Dező, segítő 2 kötetben, 660 lej. Sándor hírlapíródban Arad.

Az aradi Apollóban
!! péntekig !!

BAGDADI TOLVAJ

filmszenzáció. Főszerepben:
Douglas Fairbanks.

Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

HIREK

— Miklós herceg érkezése. Bucurestiből jelentik: Miklós királyi herceg a jövő hét elején érkezik vissza a fővárosba.

— Elnapolják a parlamentet. Bucurestiből jelentik: Szerdán délelőtt minisztertanács lesz, amely a parlament munkaprogramját fogja megállapítani. Lehetőség, hogy a parlamentet, a szerdai megnyitás után, január 25-ig újból elnapolják.

— Tüntető lelkészek. Bucurestiből jelentik: Bessarabiában több görög keleti lelkész tüntetett az új naptár ellen és a régi naptár visszaállítását követelték. Az izgatott lelkészeket a hadbírósnak adták át, a mely rendzavarás címén eljárást indít ellenük.

— Kitalált berlini lap. Bucurestiből jelentik: A kormány eltiltotta a Berlinei Tageblattnak az országba való behozatalát. A lap kitalálása azért történt, mert az országot sértő cikkeket közölt.

Sándor Erzsi

világhírű kamaraénekesnő
ária- és dalestéje

Aradon a Kulturpalotában.

Jól tűntet terem.

Jegyek

Január 21 Oszüörtök	Sándor hírlap- irodában.	Január 21 Oszüörtök
---------------------------	--------------------------------	---------------------------

— Kolozsvár új városházát épít. Cluj-Kolozsvár város dr. Venter ügyvéd közvetítésével tárgyalást folytat egy amerikai pénzsoporttal kétszáz millió lei, illetve egy millió dollár kölcsön felvétele ügyében. A tárgyalások már a befejezéshez közelednek és az amerikai kiküldöttek néhány napon belül Kolozsvárra érkeznek a kölcsön perfektuálására. A város a kétszáz millió kölcsönből jelentéktelen utításokon kívül egy nagyszabású városházát akar építeni. A hír Kolozsvár polgársága körében nagy elégedettséget keltett, mert feleslegesnek találják, hogy a súlyos kamatok árán szerzett kölcsönből városházát építsenek.

— Letartóztatták a tízmillió sikkasztó bűntársait. Bucurestiből jelentik: Annak idején jelentettük, hogy a bucuresti-i rendőrség letartóztatta a Banc of Roumain Alhalai nevű tisztviselőjét, akiről kiderült, hogy hosszú időn keresztül 10 millió leit sikkasztott el a rábizott váltóinkasszóból. A nyomozás megállapította, hogy Alhalai nem egyedül követte el a sikkasztásokat, hanem Mitran aligazgató és a könyvelési osztály egyik tisztviselőjének segítségével. A bűntársakat a rendőrség ma letartóztatta.

— Adófelelbezési tárgyalások. Az aradi pénzügyigazgatósághoz érkezett közlés szerint a temesvári tábla február 1-én ismét több aradi adófelelbezést tárgyalja. Czigler Ignác illetékügyi, a Slavonia R. T. forgalmiadóügyi, dr. Ajben Béla ügyvéd illetékügyi, a Cassa de Postrare Agricola bányagilletékügyi, Walter Jánosné és társai bányagilletékügyi és az Aradi Villamossági R. T. bányagilletékügyi felelbezése kerül tárgyalásra ezen a napon.

Brătianu után választási kabinet jön.

(Bucuresti, január 19.) A mai minisztertanács azon határozatából, hogy a kamara a választási törvényjavaslatot veszi elsőnek tárgyalni, a kormány közeli távozását várják. A kormányhoz közel álló liberális körökből származó hírek szerint a jelenlegi kormányt lemondása után Titulescu vagy Oromulu kormánya váltja fel, aki az országos választásokat levezeti.

Adakozzunk az árvizkárosultaknak!

Az árvizkárosultak még hátrálnak nélkül vannak, népes családok idegen szegény emberek vackába zsúfolódva nyomorognak leírhatatlan módon és a társadalom már napirendre tért volna a szörnyű katasztrófa felett? Már kimerültek volna a könyörületes forrásai, már megnyugodott a tehetősök lelkiismerete, már elfelejtették a karácsonyi borzalmak hatását? Nem, nem hisztük, nem akarjuk hinni, hogy a szívek fellobbanó tüzeire visszahúlt volna a közöny, a fásult indolencia szürke hamuja. Hittel hisszük és tudva tudjuk, hogy néhány napl ellanyhulás után ismét újul erővel indul meg az adakozás, melynek minden fillérjét éhes szájak, didergő, beteg testek, kétségbe-

esett lelkek várják. Ne hagyjuk őket abban a tudatban elpusztulni, hogy elvesztett a jóérzés és könyörületeség az emberi társadalomból.

A mai napon a következő adományok folytak be hozzánk:

Bóra Elemér	200.— lei
Szabó József ref. lelkész (Borossebes)	100.— lei
Rosenbrauer Gyuláné	100.— lei
Müller Károly	100.— lei
Borhegyi Károly	100.— lei
Borhegyi Károlyné	50.— lei
Blázsits Ferenc	50.— lei
	700.— lei

előző gyűjtésünk 130.471.50 lei

összesen 131.171.50 lei

A gyűjtést folytatjuk és a beérkezett adományokat naponta nyilvánosan nyújtazzuk.

— Blaha Lujza temetése. A magyar nóta leghívatottabb interpretálójának, Blaha Lujzának temetésén a magyar dal ősrégi kultúráról, a magyar cigányok avval rójják le a kegyelet adóját, hogy Budapest valamennyi cigányzenekara résztvesz a nemzet csalóányának temetésén. Blaha Lujza kedvenc nótáit négyszáznál több cigány fogja játszani a temetésén.

— Betörések Aradon. Szőlősi Arnoldné aradi lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik az elmúlt éjjel Strada Tribunal Axente (Damjanich-uca) lakásába betörték és onnan több ezer lei értékű különböző holmikat vittek el. A rendőrség nyomozást indított. — Perényi Zsigmond aradi lakos feljelentést tett az aradi rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik a lakásából 20.000 lei értékű arany- és ezüsttárgyakat elloptak. A betörők Perényi távollétében hatoltak be a lakásba, feltörték a szekrényeket és egy bőröndben magukkal vitték az összes értékes dolgokat. A rendőrség nyomában van a tetteseknek. — Bernát Samu gáji lakos tanyájára az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek betörték. A bevezetett nyomozás megállapította, hogy a betörést a viszonyokkal ismerős egvények követték el. Több ezer lei értékű férfi és női ruha tűnt el.

— Tolvaj postatisztviselő. Bucurestiből jelentik: A bucuresti főpostáról az utóbbi időben gyakran érkeztek feljelentések, hogy különösen a Svájból érkező csomagokat, a címzettek többnyire megdézsmálva kapták kézhez és a küldeményekből főleg az elismert joggyártmányú svájci órák hiányzanak. A megindított nyomozás beigazolta, hogy Lazariu postatisztviselő, aki a csomagszolgáltatáshoz volt beosztva, már hosszabb idő óta fosztogatta a külföldről érkező csomagokat. A megtervezett tisztviselő a lopásokat beismerte. Bűntársa, akinek személyét már sikerült megállapítani, a lopás felfedezése óta eltűnt Lazariut a rendőrség letartóztatta.

— Rokonok véres verekedése. Véres verekedés történt tegnap az aradmegyei Sajtény községben. Két sajtenyi gazda fejszével rátámadt egyik rokonukra, akit eszméletlenül, halálos sérüléssel szálítottak az aradmegyei közpórházba. Mészáros János és Guschel Gergely sajtenyi gazdák már régen haragban voltak egyik rokonukkal, Aldea Pállal, akivel állandó viszálykodások voltak. Tegnap a két gazda megtámadta a hazafelé tartó Aldeát s fejszével rohantak rá. — A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen gazda oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a valószínűség szerint egyik karjára és egyik lábára örökre nyomorék marad. A csendőrség a két támadót letartóztatta és az aradi ügyészségre szállította.

Január 23. Január 23.

FABÁL

A szenzációk estje.
Filmfelvételek a bárlól.
Jelmészépségverseny!

— Visszahelyezett bíró. Az igazságügyminisztérium, amely Radu Pascu aradi törvényszéki bírót nemrég Koránsebesre helyezte át, egy újabb rendeletével az aradi járásbíróshoz helyezte vissza. Az új járásbíró a polgári ügyeket fogja intézni.

— Vizbefuitt gyermek. Ma jelentették az aradi ügyészségnek, hogy Szabó Sándor hét éves fekete gyarmati gyermeket a község közelében levő tóban megfulladva találtak. Miután bűneset gyanúja nem forog fenn, az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Miniszteri segély az újságírószanatóriumnak. Cluj-Kolozsvárról jelentik: Lepadatu kultuszminiszter fogadta az erdélyi és bánági újságírók küldöttségét. A kultuszminiszter rendkívül melegen érdeklődött a szervezet jóléti és kulturális akciói iránt és elfogadta az újságíró szanatórium-akció fővédnökségét. A miniszter egyúttal ígéretet tett, hogy a kultuszminisztérium költségvetésének keretén belül jelentékeny összeggel fog hozzájárulni a szanatórium létesítésének költségeihez.

— Szabadlábahelyezett verekedők. Néhány nappal ezelőtt behozták az aradi ügyészségre Cismore Péter és Mocioran Péter aradmegyei gazdákat, akik egy korcsmai verekedés alkalmával megverték egy társukat. A kihallgatás után a vizsgálóbíró felterjesztésre az aradi törvényszék ma elrendelte a verekedők szabadlábahelyezését.

— Kérlek beadása az aradi ügyészségen. Az aradi királyi ügyészség közli, hogy az utlevélhez szükséges büntetlenségi bizonyítványokat csak délelőtt 10—11 óráig adják ki. A bizonyítvány kiadásához szükséges kérvényeket is csak ez idő alatt fogadják el. — Az ügyészség a fogházmozgálati engedélyeket kizárólag kedden és pénteken 10—12 óráig adja ki.

— Megölt az alkohol. Az alkohol ismét halált okozott egy aradmegyei községben. Petrisan Tódor felsővidrai lakos látogatást tett Csucs községben egyik barátjánál, majd a községbeli korcsmában tekintélyes mennyiségű szeszt fogyasztott. Csucs és Vidra között az ittas ember összeesett s eszméletlenül terült el a földön, ahol Motzer Manasie vidrai lakos találta rá. Felemelte az eszméletlen embert s a községbe vitte, ahol az orvos már csak a halált konstatálhatta. A csendőrség jelentésére az aradi ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Sándor Erzsi világhírű kamaraénekesnő egyetlen hangversenye január 21-én az aradi Kulturpalotában. Jegyek Sándor hírlapirodában.

— A Borlodán-ügy főtárgyalása. Részletesen megemlékeztünk annak idején Borlodán György, az aradi járásbíró sikkasztással és okmányhamisítással vádolt irodagazgatójának az ügyéről. Megírtuk annak idején, hogy az aradi törvényszék elrendelte a vizsgálat kiegészítését, Borlodánt pedig szabadlábra helyezte. Orezeanu Romul vizsgálóbíró ma fejezte be a vizsgálat kiegészítését. Az újabb vizsgálat sem tudott semmi terhelőt bizonyítani a járásbírósi igazgatóra, akinek ügyében most már rövidesen meglesz a főtárgyalás.

— Az elaltatott férj válopőre. Néhány nappal ezelőtt teljes részletességgel beszámoltunk arról a szokatlan házasságtörési botrányról, amelynek fináléja az aradi törvényszéken fog lejátszódni. A megcsalt férj már benyújtotta a válókeresetet, az előzetes tárgyalások során aztán megállapítást nyert, hogy az ügyben K. J. aradi fényképész nem illethetik azok a vádak, amelyeket a közvetlenül érdekeltk ellene emeltek.

ROMOLLA

Kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők bálja január 23-án a Fehér Keresztben Aradon.

— **Lopás az aradi állomáson.** Gottwald József csehszlovákiai, boricsai lakos ma reggel jelentette a pályaudvari rendőrségen, hogy egy értékes holmikkal tele bőröndjét az aradi pályaudvar II. osztályú váróterméből ellopták. A gyanú egy idősebb emberre hárult, akinek már a személyazonosságát is megállapították. A tolvaj kézrekerítésére minden intézkedést megtettek.

— **Sándor Erzsí megérkezett Romániába.** Mint értesülünk, Sándor Erzsí tegnap este óriási sikerrel tartotta hangversenyét Oradea-Maren.

— **Halálos autókírándulás.** Budapestről táviratozzák: Vasárnap délután súlyos szerencsétlenséget okozott egy soffőr részegsége. A Döbrentei-téri rakparton egy részeg soffőr a Dunának irányította az automobilját, amely belezuhan a folyóba. Az autó utasai közül Szallai József líkörügnök koponyaalapú törést szenvedett és azonnal meghalt, a többiek pedig súlyos sérülésekkel mentették ki a vízből. A társaság szerencsétlenül járt tagjait a soffőr mulatozás közben szedte össze, akik számára azután végzetessé vált az autókírándulás.

— **A nagypapa és unokája** Londomból jelentik: Szomorú és fájdalmas családi viszály ért kibékítő befejezéshez abban a végrendeletben, amelyet most bontottak fel San-Franciskóban. A san-franciskói orokörkirály, Claude Spreckell, hagyta egész vagyonát egy szegény londoni kereskedő, John Ferris tizennégy éves leányára, aki jelenleg a bornemvunthi gimnázium növendéke. Claude Spreckell az óriási kikötőváros egyik leggazdagabb emberének tartották. Mint a legtöbb amerikai karrier: övé is a legalacsonyabb sorban kezdődött és lendült a milliárdok magasságába. Egész életében minden vállalatában mesés szerencse kísérte. Családi élete azonban nem volt szerencsés: feleségét korán elvesztette s azóta minden szeretetével leányán csüggött. Feleségül akarta adni az Unió egy nagynevű politikusához, de a leány beleszeretett édesapja egyik gyári tisztviselőjébe, Richard Wattsonba. Az apa hallani sem akart erről a házasságról, a mire leánya megszökött szerelmével. Mikor aztán Spreckell megtudta, hogy a házaspár nagy nélkülölözések között él: meglágyult a szíve és harminc millió dollárt küldött leányának. Azonban a bliszke asszony nem fogadta el ezt az óriási összeget s férjével együtt el is költözött Angliába, ahol még pár évig éltek együtt, nagyon szűkösen, de mégis boldog házasságban, aminek a férj halála vetett véget. Két évig gyászolta az özvegy, aztán feleségül ment John de Ferris kereskedőhöz. Az öreg valóságos mélabúba

Gyilkos polgármester.

Aki az ellenzéket, revolverlövessel némitja el.

(Galati, január 19.) A mai napon a galati-i ügyészség rendeltére letartóztatták Lascar-Catargiu városka primárját, Janu Enicat és I. Iacota városi tanácsost, akik tegnap délután politikai nézeteltérésből kifolyólag összeveszttek három községtanácsbeli taggal, akiket a vita hevében több re-

volverlövessel súlyosan megsebesítettek. A letartóztatott primár és Iacota kihallgatásuk alkalmával azt vallották, hogy a három tanácsos súlyos kifejezésekkel illette a közigazgatási vezetőség működését és tetteket nagy felindulásban követelték el.

esett, visszahúzódott a világtól, üzlettel, s most már nem bocsátott meg leányának akkor sem, a mikor az, férje halála után, könyörgő levelet írt neki, s kérte, hogy hozományát, amit annak idején visszautasított, most már adja ki neki. Az öreg hajthatatlan maradt, mire pörre került a dolog s a bíróság a leányt keresetével elutasította. Claude Spreckell pedig nem sokára ezután elhunyt s mindenki azt várta, hogy az általa alapított jótékony intézetekre hagyja rengeteg vagyonát. Általános meglepetésre azonban végrendelete felbontásakor kint, hogy örökösévé unokáját nevezte meg.

— **Kutyavadászatot akarnak tartani az aradi uccákon.** Különös kívánsággal járultak most a város vezetősége elé a Calea Saguna (Választó-ucca) lakói. Beadványukban elpanaszolják, hogy rengeteg kóbor kutya veszélyezteteti annak a környéknek biztonságát és — mivel a városnak nincsen elég személyzete a kóbor ebek összefogdosására — azt kérik, engedje meg a város, hogy maguk a lakók lövöldözzék le a gazdátlan kutyákat, ahol megtalálják. Késéskivül nagy baj, hogy a városban szerte kóborognak a gazdátlan kutyák, de ezektől a hatóságnak kell megtisztítani az aradi uccákat, az azonban semmiképpen sem engedhető meg, hogy egy-egy kutyaiszonyban szenvedő puszkás ember az uccákon lövöldözzön a kutyákra. A vasárnapi kocavadászkok ilyenféle szórakozása sokkal nagyobb veszedelmet hozhat, mint a gazdátlan kutyák. A város vegyen fel elegendő személyzetet a kutyák irtására, de talán mégsem szabad vadászterületé alakítani az aradi uccákat.

— **Vasárnap, 31-én délután nagy jelmezes baba-bál az aradi Központi ban.**

— **Ischias, neuralgiák és ideggyulladások,** kivált az alsó végtagok főidege mentén, az u. n. ischiaticusnál mutatkoznak és a beteget elviselhetetlen kinnal gyötrik, sőt gyakran

teljesen megbénítják. Mindezen esetekben a póstyéni iszappal folytatott házikura rendkívül javulást biztosít. Házi kurához való iszap (Pi. Oa. iszapkocka és használatra kész Gamma Kompress) minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Aradi főlerakat Rényi Tibor gyógyszerárban Bul. Reg. Maria. Póstyén fürdőn Thermia téli fürdőpalota nyitva.

MULATSÁG

Báli naptár.

1926. január 23-án: Fabál a Központban. Magántisztviselők és kereskedők bálja a Fehér Keresztben. Thémás jelmezestélye a városligeti kioszkban.

1926. január 30-án: Román Nőegylet estélye a Fehér Keresztben; Vasas-bál a Központban. — Kiss Áncy álarcosbálja a Krispin-teremben.

1926. február 1-én: Az AAC álcáros bálja a Fehér Keresztben.

1926. február 6-án: Román kereskedők és iparosok szövetségének bálja a Fehér Keresztben; Altiszi bál a Központban.

1926. február 7-én: Az aradi ipartestület táncal egybekötött teaestélye a Fehér Kereszt nagytermében.

1926. február 13. Bál az árvizkárosultak javára a Kulturpalotában. Bőriparosok bálja a Fehér Keresztben.

1926. február 15-én: Katolikusbál a Fehér Keresztben.

1926. február 26-án: Kereskedelmi alkalmazottak bálja a Fehér Keresztben.

— **Jelmezbál Borossebesen.** A borossebesi kereskedők és iparosok nagyszabású jelmezbált rendeznek január 23-án a „Román klub” helyiségeiben s a bál jövedelmének negyed részét az aradmegyei árvizkárosultak javára adják. A bál védnőknői és védnőkei dr. Petica Aurelia, dr. Mészáros Gyuláné, dr. Petica Petrila, dr. Mészáros Gyula, elnökök: Róth Lajos és Rónai Lajos, alelnökök: Schwartz Emanuel és Kelemen Lajos, pénztárnokok: Szabó Nándor,

ellenőrök: Killik Kálmán és Haás Adolf, zenerendező: Papp Andor, főrendező: Kádár József és Kuliner Miksa, rendezők: Ardelean János, Frentiu György, Gubincsik Lajos, Gyurki Endre, Haiduc Péter, Hetényi József, Janicsák János, Kettner Vilmos, Kádár János, Kohn Jenő, Patzeli Ernő, Plisca Virgil, Petkó Ferenc, Ratiu Pál, Ridiger Rudolf, Sajgó Antal, Steiner Sándor, Trömmel Ferenc, Tokai Ferenc, Vazár János. Vraszgyák Lajos. A bál iránt Sebesen és környékén nagy az érdeklődés.

— **Bál az árvizkárosultakért.** A pécskai intelligencia a jövő hó elején műsorral egybekötött táncestélyt rendez az árvizkárosultak javára.

MOZI.

xx **A bagdadi tolvaj még péntekig az aradi Apolloban.** A bagdadi tolvaj vakésgos ezeregyéjszaka meséi s ugy a története felépítésén, mint a gyönyörű felvételeken a régi keleti mesék bűbajos varázsa húzódik végig. Douglas Fairbanks a világhírű művész felülmúlja önmagát a film főszerepében. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx **„Énekek éneke”** (A lap virága) nagy sikere az aradi Urániában. Sudermann híres regénye után készült ez a gyönyörű film, amelynek főszerepét Pola Negri játsza. A Paramount filmgyár tökéletes rendezésével sikerült visszaadni a regény minden báját. A páratlanul nagyszerű csodaszép film csütörtökig marad az Uránia mozgósínház műsorán. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx **Jön! „A fehér apáca”** a szezon legnagyobb filmje az aradi Apolloban. Főszereplő: Lilian Gish. Eredeti zene és ének. A jegyek elővételben válthatók szombattól az aradi Apollo elővételi pénztárából.

SUDERMANN

híres regénye

Énekek éneke.

Főszerepben az utólérhetetlen

POLA NEGRIVEL

csütörtökig

az aradi Urániában

Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9 órakor kezdődnek.

Jön!

Énekkarral!!
Eredeti
zenével!

AZ ARADI APOLLOBAN
Fehér apáca
monumentális filmalkotás
LILLIAN GISH a főszerepben.

Jegyek
elővételben
szombattól
válthatók.

Jön!

KÖZGAZDASÁG

A Palugyay pezsgőgyár érdekcsoportjában

Megemlékeztünk róla, hogy Arad közgazdasági életében rövidesen érdekes változás áll be. a világhírű *Chateau Palugyay*-gyár romániai vállalatának tökérségekben. Ma már teljesen megbízható helyről beszerezett információink szerint ez a tranzakció befejezést nyert. A Chateau Palugyay cég tudvalevőleg a legutóbbi időkig az alapító *Palugyay-üzemeken* kívül *Czell és Társa* brassói gyárnak tökérségekhez is tartozott. Czellék tulajdonrésze azonban a most aktuálissá vált tranzakció következtében megszűnt és azt Palugyay-éknak adták el. A Palugyay-gyár központi igazgatósága egy bucuresti érdekcsoporttal lépett érintkezésbe és Czellék volt tulajdonrésznyadát azok számá-

ra biztosította. Ennek az előkelő és kiterjedt kereskedelmi és pénzügyi összeköttetésekkel rendelkező bucuresti tökérsocsoportnak meghatalmazott képviselője és felhatalmazott irányító reprezentánsa dr. *Varjassy Lajos*, volt miniszter, Aradváros volt kormánybiztosa, ki jelenleg Bucurestben ügyvéd. *Varjassy Lajos* dr. napok óta Aradon tartózkodik és a változott konstelláció parancsolta szempontoknak megfelelően, eszközöl az átvételt, a leltározást és az újraszervezés munkálatait. Távollétében ezekkel a munkálatokkal *Gedeon Imrét* bízta meg, úgy, hogy pár napon belül a könyvszerű segédmunkálatok elvégzése kétségkívül frissebb lendületet ad az újraszervezés romániai Palugyay-koncernnek.

Zürichben 2:31.50, Párisban 11:85 a lej.

Helyi valutaárak. (Január 19.) *Arad:* Dollár 223, angol font 1080, cseh korona 6.50, francia frank 8.50, lira 9, dinár 3.85, schilling 31.50, márká 53, magyar kor. 320, svájci frank 43. *Pénz:* Dollár 222, angol font 1070, szokol 6.40, francia frank 8.40, lira 8.80, dinár 3.75 schilling 31.30, márká 52, magyar korona 325, svájci frank 42. — *Kifizetések:* Newyork 224.50, London 1089, Prága 6.68, Páris 8.55, Milánó 9.05, Zágráb 3.98, Bécs 31.80, Berlin 53.70, Budapest 315, Zürich 43.50.

Zürichi tőzsdenyitás. (Január 19.) Berlin 123.25, Amsterdam 208.12, Newyork 517.75, London 2516.10, Páris 19.50, Milánó 20.90, Prága 15.32.50, Belgrád 9.17.50, Budapest 0.0072.60, *Bucuresti* 2.31.50, Varsó 0.00071.50, Bécs 0.0072.90.

Zürichi tőzsdézárás. (Január 19.) Berlin 123.30, Amsterdam 208.12.50, Newyork 517.75, London 2516.25, Páris 19.55, Milánó 20.90, Prága 15.32.50, Budapest 0.0072.60, Belgrád 9.17.50, *Bucuresti* 2.31.50, Varsó 0.00071.50, Bécs 0.0072.90.

Bucuresti tőzsdézárás. (Január 19.) *Kifizetések:* Páris 8.45, Berlin 53.40, London 1088, Newyork 223, Milánó 9.05, Zürich 43.30, Bécs 31.50, Prága 6.60. *Valuták:* Napoleon 820, márká 53, leva 1.58, török lira 1.13, angol font 1075, francia frank 8.60, svájci frank 43, lira 9.10, drachma 2.80, dinár 3.90, dollár 222.50, lengyel márká 27, osztrák schilling 31.50, magyar korona 310, szokol 6.55.

— Személyi változás egy pénzügyi intézetnél. Nagy feltűnést keltett aradi bankkörökben, hogy *Grosz Izsó*, a Banca Marmorosch aradi fiókjának régi pénztárosa máról holnapra megvált a pénzügyintézetől. Ez a személyi változás különböző találgatásokra adott okot. Megkérdeztük *László Dezsőt*, az intézet igazgatóját, aki kijelentette, hogy *Grosz Izsó* barátságos uton vált meg a banktól és amennyiben reflektál rá, nyugdíjat is fog kapni. Az eltávozott pénz-

táros hatodik éve állott a bank szolgálatában és a hat esztendő alatt soha sem volt panasz működése ellen. Családi kellemetlenségek tették idegessé *Grosz Izsót*, aki épen ezért nem tudta már ennyi energiával ellátni a bank pénztárkezelését, mint eddig és ezért saját elhatározásából létesített olyan értelmű meg egyezést a bank igazgatóságával, hogy a pénzügyintézetől megvált. A pénztár kezelését távozása után *Stern Miksa*, a pénzügyintézet aradi főkönyvelője vette át. Beszélgettünk *Grosz Izsóval* is, aki mindenben megerősítette *László* igazgató kijelentéseit és hangsúlyozta, hogy már csak azért is meg kellett válnia a pénzügyintézetől, mert lippei ingatlanait eladja és Budapestre költözik. *Grosz Izsó* is hangsúlyozta, hogy a családi kellemetlenségek voltak azok, amelyek kimerítették, s ezért is határozta el magát arra, hogy elköltözik Aradról.

— A vámtarifák revíziója. Bucurestiből jelentik: A legfelsőbb vámbizottság tegnap ülést tartott, amelyen a vámtarifák revíziójáról és az új vámnévjegyzék összeállításáról folytak a tanácskozások. A bizottság végleges határozatot nem hozott.

— Módosítják a bélyegtörvényjavaslatot. Bucurestiből jelentik: Pénzügyi körök szerint a bélyegtörvényjavaslaton bizonyos módosítás várható, amely *Bratianu* Vintila pénzügyminiszter hazaérkezése után fog megtörténni.

— A cégbírásgától. *Kardos Béla* aradi lakos ma kérvényt nyújtott be az aradi törvényszék céghivatalához és *Kardos*-művek címmel kérte a *Muresianu* (Nádor-uccán) létesített speclális faipari szerszámgépgyárának bejegyzését.

— A mezőgazdasági kamarák szövetségének megalakulása. Bucurestiből jelentik: Február 12-én tartja megalakulását a Mezőgazdasági kamarák országos szövetsége. A megalakuláson történő elnökválasztás elé nagy érdeklődéssel néznek, mert e körül nagy viharok várhatók. A mezőgazdasági kamarák több ségében ugyanis az ellenzék győzött.

HOMOLLA

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlőttekért nem vállalunk felelősséget.

ÖVÁS.

Miután feleségem, szül. *Fosztó Agnes* ellen a válópert megindítottam érte semmi néven nevezendő felelősséget nem vállalok. 10312

STEIN ISTVÁN férfi szabó.

ERTESITES!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a mai napon Aradon, Str. Bratianu 11. sz. alatt a *Temesi Agrár Takarékpénztár* épületében női- és férfi-divat, kézimunka és rövidáru üzletet nyitottam.

A n. é. közönség sz. pártfogását kérve, *Ilina Kárpáti Gyula*.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó férjemnek, édes jó apuskáknak

Königstorfer Gusztávnak

váratlan elhunyt alkalmából vigasztaló sorakkal felkerestek temetésén megjelentek és sirjára koszorút küldöttek, ezúton nyilvánítjuk hálás köszönetünket.

A gyászoló *Königstorfer* család.

Belváros

legelőnásabb negyedében, egyemeletes adomentes 3 lakásos modern utiház, átvehető 4 szoba, elő, fürdő, eselédshobás, parkettás, balkonos lakással, istállóval, 125.000 lel bérbevelemmel ritka alkalmi áron egy-egy 650.000 lelért eladó. 00
Megbízott: 16122

„Uránul” Iroda Arad, főpostával szemben

Egy gyönyörű

egyszerűsége 3 hónapos árán maradt kis fincskát, mely nemcsak szívt, osalád venné örökbe.

Felvilágosítás nyerhető szíveségből

Boross ügynökségnél

Arad, Strada Consistorului (volt Batthyány-ucca) 9. szám. 506

Harisnyák,

kezdett és kész készletekkel fel-
tűnő olcsó árakban. Mindennemű
Rőt és hímzés fonalak. Részlet árak.
Bőjt készlet ményű függöny és ág-
takarók. Kézmunka előnyomda.

ERNESZT

Kézmunka üzletében
Arad, Str. Párisi I. Színház mögött

Harisnya

100, férfi- és gyermek-harisnyák 20.— lejtől 145.— lejtől. So-
lyem harisnya L. 138.—, Mollert harisnya (spring) 65.— lejtől!
Selyem sálak 198.— lejtől Reform nadrágok 85.— lejtől!
Készlet 45.— lejtől! Részlet árak, sálak, gombok, csrna-
aruk. Arad, Strada Consistorului 9. szám. 506

Bogvó A.

ARAD,
Strada Consistorului 9. szám. 506

A STR. COGALNICEANU (Mikes Kelemen-uccában) bármilyen célnak meg-
felelő, teljesen jókarban levő

Üresen marok magánház,

elfoglalható kétszobás, előszobás lakással; kétszobás üzemeltetiséggel, lakások-
ká is átalakítható, 5 éve épült nagy uccai műhelyhelyiségekkel, jutányos árt
ELADÓ. Kizárólagos megbízott: GYÖRFFY „MURES” Irodája Arad, Strada
Unirel (Fáblán Gábor-u.) 15219

Bükk tűzifa,

valamint export műfákban
folyó teli vágású kész ter-
melvényt keres leköltőre,
esetleg tarolást a méta

„ULMUS”

Fakereskedelmi és Faipari Rt.
BUDAPEST, V. Nádor-ucca 28.

Nagyforgalmu

külvárosi korcsma és fűszerüz-
lettel bíró sarok magánház, egy-
szoba, konyhás lakással, nagy-
telekkel, 425.000 lelért eladó.
Egész ház átvethető. 000
Megbízott: 16122

Uránul-Iroda Arad, főpostával szemben

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

1926. április 17-26.

Rendező a
Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara.
Vámszabadság.
A legjobb eladási alkalm.
Arad és személyszállítás kedvezmé-
nyek a bel- és külföldi vasúti és hajó-
zási társaságoknál.
Vízumkedvezmények. 167
Központi Iroda:
Budapest, V. Szemere-ucca 6. szám.
Tb. képviselő:
Kereskedelmi és Iparkamara, Arad.

Bankkölcsönöket

bel- és külvárosi házakra, Arad kör-
nyéki földekre és egyéb ingatlanokra,
legelőnyösebb feltételekkel folyósítanak:
H A A S Z Irodája Arad,
Str. Emihésu (V. Deák Ferenc-ucca) 12.

Ujságmakulatura

5 kgr.-os csok-
:: magokban ::
kapható a kiadóhivatalban

Arad polgárai és iparosai esténként a „METROPOL” kávéházban találkoznak.
Elsőrendű szolgálat — Olcsó árak! — Figyelmes kiszolgálás! — Nyitva mindennap 3-11 — Szíves pártfogást kér: A TULAJDONOS

Tüntető sztrájk egyetemi tanárok ellen.

(Bucuresti, január 19.) A bucaresti-i egyetem teológiai fakultásának hallgatói elhatározták, hogy három napos sztrájkot deklarálnak, tiltakozva Scriban és Galaction egyetemi tanárokká való kinevezése ellen.

Autókatasztrófa a leszakadt hid miatt.

(Cluj—Kolozsvár, január 19.) Kormos József kolozsvári autótulajdonos tegnap éjszaka három utassal hazafelé tartott Nagyváradról. Élesd község határában az országutat egy hid szeli keresztül, amelyről Kormos a nagy sötétség miatt csak az utolsó pillanatban tudta megállapítani, hogy leszakadt. Szerencsére az autó mérsékelt sebességgel haladt és sikerült a tatóngó mélység szélén megállítani. A hid összeomlásáról

azonnal jelentést tettek az élesdi főszolgabíróknak, aki egykedvűen csak ennyit felelt: „Ja bizony éjszaka kell ám ügyelni.” Kormos József Kolozsvárra érkezése után megjelent a rendőrségen és előadta, hogy az élesdi hid alatt elhúzódo szakadék mélyén egy autó roncsai hevernek és így kétségtelen, hogy katasztrófa történt. A rendőrség Kormos jelentése alapján megindította a nyomozást.

Tizenöt nap a községi választások ideje.

(Bucuresti, január 19.) A Cuvantul értesülése szerint a községi választásokat a kormány 15 nap alatt fogja az egész országban lebonyolítani. Ennyi idő lesz szükséges arra, hogy a községekből beérkező választási eredményeket összesítsék. A választások végleges időpontját még nem állapították meg.

Miért lett öngyilkos Lichtenstein herceg.

A Windischgraetz-ügy szenzációs bécsi számai.
A frankhamisító herceg titokzatos utazásai.

(Bécs, január 19.) Jelentette már az „Aradi Közlöny”, hogy Wolff Gusztáv ezredes, a fekete-sárga császárhű néppárt elnöke megvádolta Schager Albin bárót, a konzervatív néppárt elnökét, hogy szoros összeköttetést tartott fenn Windischgraetzekkel. Mikor Schager ezt az állítást megcáfolta, Wolff ezredes újabb nyilatkozatában fentartotta vádját és szigorú vizsgálatot követelt. Eddig a Schager elleni vizsgálat részletei nem kerültek nyilvánosságra, de bizonyos, időközben történt események igazat adni látszanak Wolff ezredesnek.

Körülbelül tíz nap előtt mi is jelentettük, hogy a 25 esztendő Lichtenstein Sándor herceg Judenburg melletti kastélyában öngyilkos lett. A fiatal osztrák herceg öngyilkosságát összefüggésbe hozták a Windischgraetz-üggyel, olyképpen, hogy Lichtenstein Sándor herceg volt az összekötő kapocs Schager báró és Windischgraetz között és mint ilyen, futárszolgálatot teljesített. Lichtenstein herceg azért lett öngyilkos, mivel félt, hogy ő is belekeverődik a Windischgraetz-ügybe. Az öngyilkos herceg apja Lichtenstein János herceg ezredes, anyja pedig született Apponyi grófnő. Ezek azonban nem tartottak fenn összeköttetést Schagerékkel, sokkal inkább az öngyilkos herceg nagybátyja, Lichtenstein János herceg, akiről megállapították, hogy Windischgraetz legbizalmasabb bécsi barátai közé tartoztak

és akiről köztudomású, hogy politikai bajtársa Schager Albin bárónak.

A Windischgraetz-ügy többi bécsi számai a Sacher-szállodába és egy angol tiszt magyar származású feleségéhez vezetnek. — Windischgraetz Lajos herceg októberben három napot töltött Bécsben és a Sacher-szállodában lakott, ahol hosszú megbeszéléseket folytatott az ugyancsak Bécsben időzőtt Sigray Antal gróffal és Szmracsányi Györggyel. Elutazása előtt Sigray Antal gróffal együtt látogatást tett a bécsi rendőrigazgatóságon, de hogy ott mit csinált és kivel beszélt, azt még titok fedi. Novemberben Windischgraetz Lajos herceg ismét Bécsbe jött és egy héttig maradt itt. Ekkor tette meg közvetítők útján frank-kölcsön ajánlatát az osztrák kormánynak, amely azonban ezt elutasította.

Végül meg kell emlékeznünk arról, hogy az egyik bécsi estílap szerint Windischgraetz futárszolgálatra felhasználta egy angol tiszt soproni származású felségét. Az illető hölgy Carnet de Viartné, született Fugger grófnő, aki az utolsó fél esztendőben több ízben a sárospataki kastélyban is vendége volt Windischgraetz Lajos hercegnek. A hölgy ellen, aki Bécsben az I. kerületben, Kohlmarkt 9 alatt lakik, az említett bécsi estílap vizsgálatot követel.

Ezek lennének a Windischgraetz-ügy bécsi számai, amelyek még alapos tisztázásra szorulnak.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judejului.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 3 lej — belf. vasárnap 4 lej — Vasárnapon belf. 6 lej, illetve 8 lej. — A vasárnapon belf. kiadványok díját alábbvalóan kell jelezni. — Hirdetéseket 4. n. 8 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szóból hétköznap 30 lej, vasárnap 40 lej. A kiadványtalan hirdetésnek a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztasson, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 131. * * * * *

Levelenés.

DRÁGA LÉLEK. Lehetetlen, hogy az Isten csók az utolsó legyen. Megbambantad imádó Szervetődöt. 480

SZÉP, fess, barnaleány hűséges barátja lenne idősebb úriembernek, ki havi 2000 lejell támogatná. Leveléket „Piros rózsá” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába, a lapban jelezve kérem. 497

Házasság.

HÁZASSÁGOT legelőnyösebben közvetítek. Előjegyezve számtalan előkelő társadalmi állású és vagyonnal rendelkező ur és urnő. Minden megbízás eredményér garantálók. Cégjelzésen levelézés Biró, Timisoara Str. General Popovescu 7. 499

Alkalmazás.

ÜGYNÖKÖK, férfiak-nők magas fizetéssel felvételnek Braun, Arad, Calea Banatului 3. 477

ÜGYES KIFUTÓLEÁNYT keresek azonnalra. Arad, Str. Consistorului 12. I. em., jobb. 3000

MANIKÜRÖZŐNÖK felvételnek. Selezjan Arad, Str. Moise Nicoara 2. (Petőfi-ucca.) 319

ÜGYES engrossista segéd felvétetik Eltrenfeld fűszernagykereskedésében Aradon. 431

PERFEKT magyar-német gyors és géprondó mielőbbi belépésre kerestetik. Ajánlatok „Speditio” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 498

UTAZÓT keresek, ki Erdélyben utazik és mellékciikként kurrens cikk terjesztését vállalja. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 494

AZONNALI belépésre keresek 35–50 év körüli asszonyt, aki fejni is tud. Bisztriczky-malom Györök. 498

FEHERNEMŐ egyszerűbb varrását és javítását olcsón vállalom háznál és házon kívül. Címeket „Varrás” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 499

KEZDŐ IRODISTALEÁNY és munkások felvétetik Dácia izzólámpagyárnál Arad, Str. V. A. Ureche 21–27. 10312

SZOBALÉÁNY éves bizonyítványokkal felvétetik. Arad, Str. Greceanu (Perényi-u.) 14. 10312

Lakás.

BUTOROZOTT szoba kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 487

KÜLÖNBÉJÁRATU butorozott uccai szoba kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 491

Vétel és eladás.

FRAKK- ÉS ZSAKET ÖLTÖNYÖK, FÉRFI RUHÁK ÉS KABÁTOK, női és férfi bundák, ebédli és futószőnyeg, perzsafutó és összekötő szőnyegek, asztalművek, kézimunkák, képek, komplett uri szoba, háló- ebédli-szalon berendezések, rézagy, rézmossó, rézlámpa, álló villanylámpák, antik óra, antik szekrény, Smith Premier írógép, álló íróasztal, iratszékény, diktáfon, gyermekágy, szobaműhely- és üzletberendezés, paplan, disztárgyak, előszobafal, fotelok stb. eladó. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em., jobb. 1000

EGY biberbéléses félhosszu télibunda, bibergallérral és egy városi bunda — elutazás miatt — jutányosan eladó Nagy szűcsmesternél Arad, Str. Alexandri (Salacz-ucca.) 492

KEVÉSSÉ használt marógép és benzin motor eladó. Freiman József Arad, Str. Bratianu 9. 490

EGY kevésbé használt mahagoni háló azonnal eladó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában. 476

ANTIK BUTOROKAT, porcelánokat, üvegárukat, különböző szobaberendezéseket, vitrineket, egyes butordarabokat, perzsa- és gyári szőnyeget, felhőnműveket stb. bizományba veszek, s azok gyors eladásáról gondoskodom. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca.) I. em. jobb. 1000

EZÜSTÖT, ékszert, antik butort, zongorát, teljes modern lakás berendezéseket lemmagassabb árban veszünk. Vidékre utazunk. Salon Artistique Arad. 2801

MACULATURA PAPIR 5 kg-os csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában. 500

Oktatás.

DEUTSCHEN Unterricht erteilt eine Dame in den Vormittag-stunden. Novák, Arad, Str. Consistorului (Batthyány-gasse) 40. Thüre 6. 502

Ingatlan.

EGY modern, új magánház, géplakatos műhellyel vagy műhellyel nélkül jutányosan eladó. Auer János Ujarad, Calea Banatului 164. 282

EGY magánház szoba, konyha hozzátartozó fűszermű, istállósággal eladó, azonnal átvehető. Arad, Str. Sorilor 55. sz. Mosótyz-telep. 488

Üzletek.

TÁRSAT keresek 150.000 lejell 101 jövedelmező vállalkozásba. Ajánlatokat „Alkotmány” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 495

VILÁGOS pincehelyiség 300 □ mtr. nagyságu, raktárnak, műhelynek kiadó. Arad, Str. Greceanu (Perényi-u.) 4. 496

MŰSZAKI üzemhez 60.000 lejell rendelkező társat keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 501

LAKÁSOK, egy, kettő, három szobásak és egy szabóságnak berendezett nyílt üzlet átadó. Borossnál Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 9. 504

BELVÁROSI főforgalmu fűszer- és csemege üzlet családi okok miatt sürgősen átadó. Boross ügynőkségnél Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 9. 505

LIHTWITZ
LIQUEURS

Saját érdekekben
oselekszik,
hanem engedelmeskedik
hátrahagyott ügyének

Utlevélvizumozás Arad legolcsóbb utlevélvizumozó helye
Megbízások KÜNSTLER VIZUMIRODA ARAD.
Dácia szállóval szemben ◀ Telefon 669. ▶ Bul. Reg. Maria No. 22.

Arad legolcsóbb utlevélvizumozó helye: Aradi nyomdavidálya